

Secretariaat afdelingsbesturen

Notulen van de vergadering van het **bestuur van de afdeling Midden-Delfland en Waterweg** van het Hoogheemraadschap van Delfland, gehouden op 28 augustus 2008 te Delft.

Aanwezig: mevr. dr.ir. M.P.M. Ruijgh-van der Ploeg, voorzitter;
J. van Dam, mevr. L.G. van Duijn-Camfferman, mevr. W.P.M. van Kester-Zwinkels en A.P. Zonne, leden afdelingsbestuur;
E. Olsthoorn (adviseur afdelingsbestuur) en mevr. M.A.K. van Steenbergen-Hagen (secretaris);
ir. C.J.G. Langelaan (team Water & Ruimtelijke Ordening, voor agendapunt 5),
mevr. ir. N.N. Lorenz (team Water & Ruimtelijke Ordening, voor agendapunt 6) en
ir. J. Rietdijk (team Waterkeringen, voor agendapunt 7).

Afwezig mkg: C. Doelman, dr.ir. G.P.J. Dijkema, A.L.A. van Ispelen, ir. T.C.T. van der Laan Bouma, W.A.M. van Vliet en mevr. I.J.A. ter Woorst, leden afdelingsbestuur.

1. Opening

De voorzitter opent te 09.30 uur de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.

2. Notulen vergadering 22 mei 2008

Deze notulen worden vastgesteld met de volgende correctie: op blz. 1, onderaan, moet de inbreng van de heer Doelman worden geformuleerd als volgt:

De heer Doelman hoort nog steeds klachten over de slechte aanvoer van water naar het gemaal in de Zouteveense en Holierhoekse Polder (blz. 2, één na laatste alinea). De waterstand langs de hoofdwatergang is nu wel in orde, maar in een groot deel van de polder staat het water te laag. Langs de Zouteveenseweg komt een hoger peilvak; het water richting Schipluiden moet dan helemaal om lopen naar de Keen. Dát geeft de problemen.

Naar aanleiding van de notulen worden nog enkele punten aangesneden:

- Blz. 1, noot 1: De heer Van Dam vindt dat het aan de vragensteller (in dit geval de heer Doelman) is om te bepalen of een actie als afgerond kan worden beschouwd, dus niet aan de ambtelijke organisatie of een hoogheemraad. Mevrouw Van Duijn herinnert eraan dat dit punt verleden week in de commissie Financiën opnieuw aan de orde is gesteld, waarbij is benadrukt dat bekend moet zijn wat de gemiddelde kosten zijn van de aanleg van bijvoorbeeld 100 meter ecologische oever. De heer Wiegman heeft toen toegezegd daar opnieuw serieus naar te kijken, vooral toegespitst op de ecologische oevers. De voorzitter geeft aan dat er nog weinig kengetallen zijn. Mevrouw Van Duijn vindt dat die dan snel ontwikkeld moeten worden, eventueel aan de hand van gegevens van andere waterschappen. De heer Zonne kan zich niet voorstellen dat er binnen Delfland geen gegevens over te achterhalen zijn.

- Blz. 1, noot 2: De heer Olsthoorn beaamt dat er nog een aantal stuwen moeten worden geplaatst, maar daarmee worden de problemen met de waterafvoer bij Schipluiden niet opgelost. De voorzitter zegt toe dit op te nemen met hoogheemraad Van der Burg, en het afdelingsbestuur te informeren over de uitkomst hiervan.

- Blz. 2, agendapunt 5.b: Daarnaast gevraagd door de heer Olsthoorn zegt de voorzitter, dat het college inmiddels een brief heeft gezonden aan het Recreatieschap Midden-Delfland, waarin is aangegeven dat vóór 1 oktober 2008 aan Delfland moet worden opgegeven op welke plaatsen in de recreatiegebieden het onderhoud is uitgevoerd, en dat vóór 1 november a.s. de beheerplannen gereed moeten zijn. Verder is in de brief gezegd dat het achterstallig onderhoud vóór 1 november 2009 moet zijn uitgevoerd. Zij zal de schouwmanager vragen om de betrokken schouwmeesters hierover in te lichten. De leden van het afdelingsbestuur krijgen een kopie van de brief aan het Recreatieschap toegezonden.¹

¹ Brief d.d. 14 augustus 2008, kenmerk 707528, verzonden aan het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Mid-

Mevrouw Van Duijn vermoedt dat het wel nodig zal zijn, nu dit punt al zo lang aansleept, om in de komende tijd bestuurlijke druk te blijven uitoefenen. Ook de voorzitter verwacht dat. Een goede gelegenheid daarvoor is het jaarlijkse overleg met het Recreatieschap.

- Blz. 7, vierde alinea van boven: Aan mevrouw Van Kester die vraagt hoe het staat met de evaluatie van de pilot met het beheer van natuurvriendelijke oevers door boeren, antwoordt de voorzitter dat op dit moment de laatste hand aan die evaluatie wordt gelegd. Dit stuk wordt eerst besproken met de betreffende boeren en komt daarna in het college van D&H aan de orde. Zij gaat ervan uit dat dit punt kan worden betrokken bij de bespreking van de groenblauwe diensten in de volgende vergadering (30 oktober a.s.).

3. Actiepuntenlijst

- Status parkeerplaatsen Noorddijk Maassluis: Deze actie is voorlopig opgeschort, nu Delfland onderhandelt over de verkoop van het Gemeenlandshuis in Maassluis. De voorzitter kan niet overzien in hoeverre de VV betrokken wordt bij een mogelijke verkoop. Het is wel de bedoeling dat Delfland na verkoop gebruik kan blijven maken van het pand.²

- Ad 4: In de vergadering van 30 oktober a.s. geeft mevr. Burger een presentatie over de stand van zaken Reconstructie Midden-Delfland.

- Over de bestuursovereenkomst A4 is geen nieuws te melden.

4. Mededelingen en ingekomen stukken

- Op 24 september 2008 is er in Midden-Delfland opnieuw een zgn. LOP-synthesetafel: een bijeenkomst over het landschapsonwikkelingsplan. De leden van het afdelingsbestuur worden daarvoor uitgenodigd.

- Zoals al gemeld, wordt voor de volgende vergadering het onderwerp groenblauwe diensten geagendeerd. De leden krijgen hierover van te voren een notitie, waarin ook de actuele stand van zaken met de FES-proeftuin blauwe diensten zal worden aangegeven.

5. Waterstructuurplan Midden-Delfland: presentatie door de heer Langelaan³

- Het Waterplan Midden-Delfland bestaat uit een watervisie, een waterstructuurplan en een uitvoeringsprogramma. De watervisie (aansluitend op de gebiedsvisie Midden-Delfland) is in oktober 2007 vastgesteld door het college van D&H en het college van B&W. In het waterstructuurplan wordt de watervisie nader uitgewerkt, worden de wateropgaven concreet gemaakt en worden procesafspraken met de gemeente beschreven. Op een later moment komt het uitvoeringsprogramma op tafel, waarin wordt aangegeven wie het initiatief neemt voor de uitvoering van concrete maatregelen, wanneer die maatregelen worden uitgevoerd, en hoe de verdeling van de kosten zal zijn. In het waterstructuurplan wordt aandacht gegeven aan waterkeringen, waterhuishouding, waterkwaliteit, waterketen en beheer + onderhoud. Andere belangrijke aspecten zijn de betekenis van water voor landbouw en recreatie, en de samenwerking tussen partijen, waaronder die tussen de gemeente en het hoogheemraadschap.

- Bij waterkeringen gaat het om het handhaven van de beschermingszones en het uitvoeren van onderhouds- en verbeteringsprojecten. Daarnaast gaat het om het koppelen van functies, zoals de waterkerende functie aan een verkeersfunctie, een recreatieve functie of een functie ten behoeve van ecologie.

- Speerpunt bij waterhuishouding is in de eerste plaats het uitwerken en ruimtelijk inpassen van de resultaten van de ABC-Polderstudies. Met die studies is de wateropgave bepaald, en vervolgens moet die opgave worden ingevuld, bijvoorbeeld door verbreding van watergangen en oevers, het realiseren van open water en plas/dras-situaties, toepassing van onderbemaling e.d. Gezien de gebiedskenmerken (de "harde rand" langs het glastuinbouwgebied, de zuidrand die een wat meer natuurlijke uitstraling heeft, en het open middengebied) is ervoor gekozen om de waterbergingen te realiseren aan de randen en dat vooral te doen door middel van verbreding van watergangen, en daarbij aan te sluiten op al bestaande waterzones. Daarnaast is het de bedoeling met behulp van onderbemaling in het Kraaienest waterberging te realiseren. Tijdens de

den-Delfland

² In de VV van 4 september 2008 toegezegd om in de commissie B&O d.d. 23 september 2008, dan wel de VV van 9 oktober 2008 informatie te geven over de status van het Gemeenlandshuis in Maassluis en over een betrokkenheid van de VV bij de besluitvorming hierover.

³ Sheets presentatie bijgevoegd.

laatstgehouden LOP-synthesetafel (9 juli jl.) is gebleken dat deze keuzen grotendeels overeenkomen met de ideeën van de deelnemers aan deze bijeenkomst.

- Een tweede belangrijk aspect van waterhuishouding is het in beeld brengen van mogelijke win-win situaties. Daarbij wordt gedacht aan waterbergingen die de ruimtelijke structuur versterken, zowel waterberging (wellicht ook ten behoeve van het Westland) als zwemmen in het Kraaienest, natuurvriendelijke oevers rond de Slinksloot, en ontwikkelingen in het kader van het FES Waterkader Haaglanden.
- In de derde plaats is bij waterhuishouding het gemeentelijk beleid voor de afvoer van neerslag in stedelijk gebied van belang. De gemeente Midden-Delfland stelt zich hierbij op dit moment enigszins terughoudend op, in afwachting van nieuwe ontwikkelingen op landelijk niveau, o.a. geïnitieerd door RioNed.
- Bij het onderwerp waterkwaliteit speelt uiteraard de Kaderrichtlijn Water. Daarbij gaat het om het opstellen van beleidsdoelen voor verbetering van de waterkwaliteit, maatregelen om kansen te benutten voor verbetering van waterkwaliteit en ecologie (zoals aanleg van natuurvriendelijke oevers, aanleg van IBA's en drukrioleringen, ecologisch beheer en onderhoud en visstandsmaatregelen) en verontreiniging door diffuse bronnen.
- In het kader van de waterketen lopen er optimalisatiestudies voor de AWZI's, waarbij het complete stelsel vanaf de huisaansluiting tot en met het lozingspunt onder de loep wordt genomen. De bedoeling is aan de hand van de uitkomsten van die studies te komen tot meer permanente vormen van samenwerking.
- Bij beheer + onderhoud spelen vooral aanleg en beheer van natuurvriendelijke oevers en het intensiveren van ecologisch onderhoud. Inmiddels hebben de diverse beheerders in Midden-Delfland een convenant gesloten over samenwerking bij het onderhoud.
- Samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van oprichting van één waterloket, is een belangrijk aspect in het waterplan. Hetzelfde geldt voor procesafspraken voor de watertoets, het uitvoeren van de nieuwe wetgeving over grondwater, en de mogelijke instelling van een waterfonds.

- Aan mevrouw Van Duijn antwoordt de voorzitter, dat de waterschappen geen instrumenten hebben om iets te doen aan verontreiniging door diffuse bronnen en daarom al jarenlang bij de rijksoverheid erop aandringen, dat zij beleid maakt en de waterschappen van instrumenten voorziet om dat beleid uit te voeren. Dit punt zou worden opgenomen in de Toekomstagenda Milieu die VROM vorig jaar heeft opgesteld, maar daar is het niet van gekomen. Er wordt opnieuw aandacht voor gevraagd in de KRW-stroomgebiedbeheerplannen.

Aansluitend vraagt de heer Van Dam om meer informatie over een pilot in de Woudse Droogmakerij voor de aanpak van diffuse bronnen. Hij heeft begrepen dat Delfland aan die pilot meedoet. De voorzitter licht toe dat het gaat om een pilot van de Wageningse universiteit en een aantal tuinders, met een betrokkenheid van LTO Glaskracht. Ook Delfland participeert, maar alleen waar het gaat om het meten van verontreiniging, omdat dit een taak van Delfland is. Deze pilot is ook gericht op verbetering van de kwaliteit van de bedrijfsvoering en zo mogelijk een nul-emissie van glastuinbouwbedrijven, terwijl het bij diffuse bronnen over veel méér gaat, bijvoorbeeld ook vervuiling door het verkeer, bouwmaterialen e.d. Zij zal laten nagaan of er binnen Delfland meer informatie over deze pilot beschikbaar is.⁴

- De heer Van Dam vraagt zich af of er binnen Delfland voldoende zicht is op de soorten planten die geschikt zijn voor natuurvriendelijke oevers. Hij ziet soms natuurvriendelijke oevers waarvan een deel vrijwel helemaal kaal is, zodat daar de aangeplante flora kennelijk niet aangeslagen is. De voorzitter licht toe dat DLG al jaren geleden is begonnen met de aanleg van natuurvriendelijke oevers in het gebied van Midden-Delfland, maar er moest toen nog veel geleerd worden en dat is in de praktijk ook nog te zien. Op een aantal plaatsen, vooral in de Slinksloot, is de aanleg van deze oevers mislukt en wordt nu met veel moeite gewerkt aan herstel. Verder blijkt de botanische waarde van natuurvriendelijke oevers soms veel minder te zijn dan was gehoopt, en bovendien is er in voorgaande jaren vaak alleen maar riet aangeplant. Inmiddels is er veel geleerd en wordt de inrichting van bijvoorbeeld ecologische zones bij waterbergingen nu heel anders aangepakt.

- De heer Van Dam vraagt vervolgens wat de hoofdbestemming van het water in Midden-Delfland is: agrarische doeleinden, natuur of vooral recreatie? Hij heeft de indruk dat al te gemakkelijk ervan wordt uitgegaan dat watergangen wel gebruikt kunnen worden als recreatieve routes, terwijl in een aantal gevallen juist voor de bestemming natuur gekozen zou moeten worden, zeker als er hoge investeringen in de aanleg van natuurvriendelijke oevers zijn gedaan. De voorzitter zegt dat de hoofdbestemming van watergangen vooral af- en aanvoer van water is. Verder heeft zij de gemeente Midden-Delfland, naar aanleiding van opmerkingen vanuit het afde-

⁴ Zie de bij dit verslag gevoegde bijlage *Telen met Toekomst in de Woudse Droogmakerij*

lingsbestuur, al gevraagd wat de plannen zijn voor het ontwikkelen van routes voor toervaart. Zij zal dit punt ook inbrengen bij het Recreatieschap. Een aantal functies is te combineren, maar er moet dan wel goed op gelet worden dat ze elkaar niet in de weg gaan zitten.

6. Waterplan Maassluis: presentatie door mevrouw Lorenz⁵

Voorafgaand aan de presentatie licht de voorzitter in antwoord aan mevrouw Van Kester toe, dat binnenkort door het college van BenW van Maassluis, nadat het eerst de betrokken raadscommissie heeft gehoord, besloten wordt over het vrijgeven van dit waterplan voor inspraak. Pas als de inspraakperiode is afgerond en de binnengekomen reacties zijn verwerkt, is de VV aan bod om het waterplan vast te stellen.

Na de doelen van het waterplan en de gehanteerde uitgangspunten te hebben beschreven, zegt mevrouw Lorenz eerst dat de wateropgave voor heel Maassluis aan de hand van de watersysteemanalyse is vastgesteld op in totaal 3,7 ha, waarvan 1,4 ha in het bestaand stedelijk gebied van de Dijkpolder, en 2,3 ha in de landelijke Aalkeetpolders.

Hierna gaat zij in op de knelpunten in de diverse gebieden van Maassluis, en op de maatregelen die in het waterplan zijn opgenomen voor het wegnemen van die knelpunten:

- Steendijkpolder: Knelpunten zijn hier de waterkwaliteit (vooral als gevolg van riooloverstorten) en een watertekort. Als maatregelen zijn daarom in het plan opgenomen afkoppelen hemelwater, aanleg natuurvriendelijke oever, extra water inlaten vanuit de Burgemeesterswijk en onderzoek naar een betere doorstroming van het water.
- Dijkpolder: Op zichzelf is er ook voor het landelijke gebied van de Dijkpolder een wateropgave, maar die kan volledig worden ingevuld door het nieuwe stedelijke gebied in deze polder te ontwikkelen met de norm van 325 m³/ha. In principe blijft bij die stedelijke ontwikkeling de huidige verbinding, onder de A20 door, met de Dijkpolder in Maasland behouden. Verder zijn de knelpunten voor de gehele Dijkpolder het waterbergingsstekort in het bestaand stedelijk gebied, de waterkwaliteit en de wateraanvoer. De wateropgave is eenvoudig technisch aan te pakken, door een simpele aanpassing van de peilen. Verder is voorzien in een zoekgebied voor KRW-maatregelen langs de provinciale ecologische hoofdstructuur, zal ook hier afkoppelen zorgen voor een betere waterkwaliteit, en wordt samen met de gemeente nader gekeken naar mogelijkheden van het inlaten van water.
- Sluispolder: In het Wipperspark doet zich grondwateroverlast voor, waarschijnlijk veroorzaakt door verkeerde drainage of verstopte afvoerpijpjes. In overleg met de gemeente en de bewoners ter plaatse zal hier nader naar gekeken worden. Ook langs de Vlieten is er sprake van grondwateroverlast in de vorm van kwel, en daar zal de gemeente gericht naar gaan kijken.
- Aalkeetpolders: Naast de waterbergingsstekorten is er een probleem met de waterkwaliteit, die sterk onder de maat is. Ook is sprake van een watertekort, voornamelijk in de Aalkeet Buitenpolder. Er wordt overleg gestart met de grondeigenaren over het invullen van de wateropgave op een andere manier dan het graven van bergingen, namelijk door een soort compensatieregeling in de vorm van blauwe diensten te bieden. Verder wordt nagegaan of een deel van de wateropgave kan worden gerealiseerd in het kader van het dijkverbeteringsproject langs de Boonervliet. In dit gebied zijn ook KRW-maatregelen voorzien, met name het realiseren van natuurvriendelijke oevers.
- Maassluis-West: Knelpunten zijn hier wateroverlast (bij veel neerslag blijft er water staan op lager gelegen delen van parken of op de verharding), een geringe waterbeleving, de wateraanvoer Kwartelsingel (een nieuwe singel die hoger gelegen is) en de waterkwaliteit in de haven, vooral in droge perioden, gezien de twee overstorten die op de haven uitkomen. Als maatregel tegen dit laatste knelpunt is in het plan voorzien in een onderzoek naar een watertransportstrook (een wadi) naar de haven toe. In zo'n strook, gelegen op maaiveldniveau, wordt hemelwater verzameld en verder getransporteerd. Bovendien wordt met zo'n strook enige waterberging geboden, wordt het water gezuiverd en werkt het positief op de beleving van water. Het knelpunt van de Kwartelsingel kan eenvoudig worden opgelost door een inlaat naar deze nieuwe singel te realiseren. Daarnaast zal worden onderzocht of afgekopeld water vanuit Maassluis-West gebruikt kan worden ten behoeve van de Steendijkpolder.

Tenslotte zegt mevrouw Lorenz dat de totale kosten van het waterplan worden geraamd op € 17,2 miljoen, waarvan 34% ten laste van de gemeente, 40% ten laste van Delfland, en 26% ten laste van ruimtelijke ontwikkelingen. Een klein deel van dit bedrag, namelijk € 0,6 miljoen, is gereserveerd voor onderzoek. Voor het invullen van de wateropgave is circa € 4 miljoen nodig. Al met al zijn de kosten voor Delfland circa € 7 miljoen, en die zijn grotendeels al opgenomen in

⁵ Sheets presentatie bijgevoegd.

het kader van andere activiteiten: ABC, KRW, optimalisatiestudies en afkoppelen.

- Aan de heer Van Dam die wijst op de mogelijkheid om de waterkwaliteit te verhogen door het water in het gebied zelf te laten circuleren, antwoordt mevrouw Lorenz dat het de bedoeling is om goed naar die mogelijkheid te kijken, in de eerste plaats in de Steendijkpolder. De voorzitter zegt aanvullend, dat Delfland hier ook nog in het kader van de watertoets op kan toetsen.

- Mevrouw Van Duijn vraagt zich af wat de reden is dat er in de Aalkeetpolders toch nog een wateropgave is. De heer Olsthoorn voegt daar de vraag aan toe of bij dit waterplan alleen is gelet op het deel van de Aalkeetpolder dat binnen de gemeente Maassluis ligt. Mevrouw Lorenz antwoordt dat er naar de hele Aalkeetpolder is gekeken, waarbij is gebleken dat de wateropgave voor de Aalkeet Binnenpolder voor circa 90% in Vlaardingen ligt, en dus maar voor een klein deel in Maassluis. De wateropgave voor de Aalkeetpolders heeft vooral te maken met de hogere ligging.

7. Startdocument kadeverbetering Commandeurspolder Veilig + Mooi: presentatie door de heer Rietdijk⁶

- Uitgangspunten voor dit document waren: voldoen aan de veiligheidsopgave, behouden/versterken landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, aansluiten bij de gebiedsvisie Midden-Delfland, en samenwerken met gemeente, bewoners en belangenorganisaties. Met het oog hierop is eerst de veiligheid getoetst en is zowel in het startdocument als in de ontwerp-ateliers veel aandacht gegeven aan een toelichting op de veiligheidsopgave. Vervolgens zijn de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van polder en kades geïnventariseerd, waarvoor door Delfland het bureau Feddes Olthof landschapsarchitecten (inmiddels de rijksadviseur voor het landschap) is aangetrokken.
- In het volgende hoofdstuk van het startdocument wordt ingegaan op randvoorwaarden en wensen vanuit veiligheid en waterbeheer. Tot nu toe gold binnen Delfland een vaste set van randvoorwaarden voor het ontwerpen van kades, zoals een kruinbreedte van 3 meter en een talud van 1:4, maar voor de Commandeurspolder is gekozen voor maatwerk en een bandbreedte, in de zin van "robuust waar het kan, maatwerk waar het moet". Dit principe wordt inmiddels verwerkt in een nieuw beleidskader voor boezemkades, dat te zijner tijd ter besluitvorming aan de VV wordt voorgelegd.
- Hoofdstuk 5 van het startdocument beschrijft randvoorwaarden en aanknopingspunten vanuit het ruimtelijk beleid, zoals mogelijke win-win situaties. In dat verband wordt aandacht gegeven aan de gedachte om de huidige Molenweg te veranderen in een fietspad, en het idee om langs de Oostgaag woningbouw te realiseren. Hoofdstuk 6 bevat een eerste lijst van punten om de varianten voor de kadeverbetering aan te toetsen. In de laatste twee hoofdstukken wordt aandacht gegeven aan mogelijke varianten voor de kadeverbetering, en aan kansrijke varianten die na een eerste quick scan op tafel zijn gebleven.
- In het kader van de variantenstudie worden de varianten meer in detail uitgewerkt en daarna beoordeeld aan de hand van de criteria. Ook in die fase zijn samenwerking en consultatie belangrijk. De keuze van een voorkeursvariant is het meest kritische moment in het proces, en zal dan ook goed worden voorbereid. Risico's beheersen, kosten bewaken en zorgvuldig communiceren zijn in dit geheel belangrijke aandachtspunten voor de projectgroep.
- Het startdocument is inmiddels behandeld in de klankbordgroep, en het advies van die groep heeft geleid tot enige kleine aanpassingen van het document. Daarna is het document op 18 augustus jl. vastgesteld door het college van D&H. Op 9 september 2008 wordt dit document in een informatieve bijeenkomst aan de VV gepresenteerd. De periode van consultatie (een soort inspraak) loopt van 22 september tot 17 oktober 2008, en op 1 oktober a.s. vindt er een informatieavond plaats. Na 17 oktober 2008 worden de reacties van een antwoord voorzien, en kan het definitieve startdocument door het college van D&H en het college van B&W worden vastgesteld.

- De heer Olsthoorn is het opgevallen dat de kaart over de doorstromingscapaciteit van de boezem op verschillende plaatsen aangeeft, dat er problemen met opstuwing zijn. Dat wordt echter niet vermeld bij de Vlaardingsevaart, terwijl die vaart juist moet zorgen voor de afvoer naar de Boonervliet en het gemaal. De heer Rietdijk zegt dat er bij deze studie voor is gekozen om een aantal trajecten buiten beschouwing te laten. Hij weet echter niet meer om welke reden die buiten beschouwing zijn gelaten, bijvoorbeeld omdat al glashelder was dat die trajecten te smal zijn, of juist dat ze volledig voldoen. Hij beseft dat de betreffende kaart hierdoor een wat verwarrend beeld weergeeft, en zal hier dan ook opnieuw naar kijken.

⁶ Sheets presentatie bijgevoegd.

Telen met Toekomst in de Woudse Droogmakerij

Telen met toekomst

Het praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan de verbreding en implementatie van duurzame teeltmaatregelen, die een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen van het Convenant Gewasbescherming en de mestwetgeving. Telers in open en bedekte teelten worden ondersteund in het toetsen of geïntegreerde teeltmaatregelen (Best Practices) in de praktijk ook daadwerkelijk haalbaar, effectief en uitvoerbaar zijn. Hierbij worden ook andere partijen betrokken die voor de ondernemers van belang zijn, zoals teelt- en gewasbeschermingadviseurs, toeleveranciers en producenten van gewasbeschermingsmiddelen. Een belangrijk doel van Telen met toekomst is daarnaast het bij elkaar brengen van de belangen die verschillende stakeholders bij bepaalde knelpunten hebben.

Gebiedsgericht emissie terugdringen

Telen met toekomst in de glastuinbouw is op de gewasbescherming gericht. De implementatie van geïntegreerde gewasbeschermingsmaatregelen alleen blijkt niet voldoende om alle waterkwaliteitsknelpunten rond gewasbeschermingsmiddelen op te lossen. Daarom is besloten ook aandacht te geven aan de emissie van gewasbeschermingsmiddelen.

In deze nieuwe benadering is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. Door deze aanpak kan er heel gericht gewerkt worden aan het oplossen van de specifieke waterkwaliteitsknelpunten in het gebied. Bovendien kan bij een gebiedsgerichte aanpak de waterkwaliteit in het gebied gedurende het project gevolgd worden. De keuze is uiteindelijk gevallen op het gebied 'de Woudse Droogmakerij' in het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Samenwerking

Het project draait voor een belangrijk deel om de samenwerking tussen de verschillende stakeholders. Doel hiervan is door informatievoorziening en bewustwording, begrip voor elkaars standpunten en belangen te creëren. In het projectteam zijn LTO Glaskracht, Agrodis (brancheorganisatie toeleveranciers van gewasbeschermingsmiddelen), Delfland en Telen met Toekomst (WUR Glastuinbouw & DLV Plant) betrokken. Natuurlijk is ook een goede samenwerking met de bedrijven in het gebied een vereiste.

Officiële start

Op 19 juni 2008 ging het project in de Woudse Droogmakerij officieel van start met een bijeenkomst voor alle telers in het gebied. De bijeenkomst werd voorgezeten door de heer Aerts van LTO Glaskracht Nederland en was een groot succes. De belangstelling voor het project is groot. Dit bleek ook uit de grote opkomst bij de startbijeenkomst: 75 procent van de telers uit het gebied waren vertegenwoordigd. De telers kunnen rekenen op een diepgaand onderzoek naar de teelt en bedrijfsvoering. Dit gebeurt met de eigen adviseurs van de telers en specialisten van Telen met Toekomst. Mogelijke knelpunten en verbetermogelijkheden komen zo tevoorschijn, hierdoor worden de emissies terug gedrongen.

Het project in de Woudse Droogmakerij heeft een looptijd van drie jaar en wordt in 2010 afgerond.

- De heer Van Dam ziet de gedachte om de Molenweg te veranderen in een fietspad als luchtfietsrij, al is het maar omdat de provincie heeft laten weten pas te willen praten over het afwaarderen van de huidige Molenweg als de A4 door Midden-Delfland gereed is. De heer Rietdijk onderschrijft dat op zichzelf, maar de gemeente heeft gevraagd om rekening te houden met deze mogelijkheid. Daarom wordt hier toch nader naar gekeken.

- Gevraagd door de heer Olsthoorn naar een tijdplanning antwoordt de heer Rietdijk, dat het de bedoeling is om de variantenstudie in de zomer van 2009 af te ronden. Meer kan hij er nu niet over zeggen, ook al omdat nog niet is besloten of de kadeverbetering al dan niet in fasen uitgevoerd zal worden. De heer Olsthoorn dringt erop aan de vaart erin te houden. Deze kadeverbetering sleept al vele jaren.

Aansluitend antwoordt de voorzitter aan mevrouw Van Duijn, dat een voorstel over de keuze van een voorkeursvariant ook een plan van aanpak voor de uitvoering van de verbetering zal bevatten. Mevrouw Van Duijn hoopt dat het zal lukken om met de gekozen procedure tot een goede besluitvorming te komen.

- De heer Van Dam heeft in het startdocument het probleem van piping bij de Noordvliet gemist, maar de heer Olsthoorn heeft daar wel het een en ander over gelezen in dit stuk. Zo wordt gesproken over het realiseren van een wat hogere dijk aan het eind van het water, opdat er vóór die dijk door piping een soort wadi of moeras ontstaat.

- De heer Van Dam is aangesproken door het idee om de wandelroutes rond de hele polder te herstellen; hij hoopt dat het daar inderdaad van komt. Zeer interessant vindt hij de passages over compartimentering. Verder vindt hij dat in het startdocument ook aandacht gegeven had moeten worden aan de keuze voor een tegengestelde ophoging, bij het onlangs op kwaliteitsniveau brengen van de Commandeurskade. Daarentegen hoort volgens hem het verplaatsen van de kade aan de Molenweg weer niet genoemd te worden in het startdocument, want dit is een kade van de Dijkpolder. Hetzelfde geldt voor de kade aan de Kwakelweg, want die kade ligt in de Duifpolder. De heer Rietdijk antwoordt dat het de bedoeling is om te bezien of ook de twee kades die in feite buiten de Commandeurspolder liggen, versterkt moeten worden.

- De heer Van Dam had verder verwacht dat er in het startdocument uitgebreider op herstel van de Vlietlandjes zou zijn ingegaan. Er zijn daar ook nog mogelijkheden voor uitbreiding, door aankoop van buitendijks land. Dan wordt er echt het nodige aan ecologie gedaan, wat niet het geval is bij het idee over de omzetting van de Molenweg en de Kwakelweg. Juist herstel en uitbreiding van de Vlietlandjes strookt ook met de matrix die indertijd in een informatieve VV is gepresenteerd, toen het ging over prioritering van investeringen. Daarnaast is hij benieuwd naar de innovatieve oplossingen.

8. Rondvraag

De heer Van Dam heeft in de commissie Waterbeheer gevraagd naar een pilotproject in Delft om met behulp van algen fosfaat en stikstof uit het water te halen, waarna de algen weer gebruikt kunnen worden voor o.a. bioplastic. Hij krijgt daar graag meer informatie over. De voorzitter heeft in de commissie begrepen dat de heer Verbeek hier aandacht aan zal geven.

9. Sluiting: 11.30 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 30 oktober 2008.

De Secretaris,

mevr. M.A.K. van Steenbergen-Hagen

De Voorzitter,

mevr. dr.ir. M.P.M. Ruijgh-van der Ploeg